

Obywatel

1. Przeczytaj uważnie zadania.
2. Jeżeli się pomylisz, błędnie zaznaczoną odpowiedź otocz kółkiem.
3. Rozwiązania zadań zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach.
4. Przy każdym poleceniu podano liczbę punktów, jaką można uzyskać za właściwą odpowiedź. Za rozwiązanie całego testu możesz otrzymać maksymalnie 32 punkty.

1. Wpisz przy zdaniach prawdziwych litery „P”, a przy fałszywych – „F”. (0–5 p.)

Lp.	Zdania	P/F
1.	Obywatelstwo polskie nabywa każda osoba, której przynajmniej jedno z rodziców było obywatelem polskim w momencie jej urodzenia.	
2.	Naturalizacja jest to wydanie decyzji o nadaniu obywatelstwa osobie urodzonej na terenie kraju, w którym obowiązuje prawo ziemi.	
3.	Nadanie obywatelstwa polskiego rodzicom powoduje uzyskanie go przez dzieci pozostające pod ich opieką rodzicielską.	
4.	O nadanie obywatelstwa polskiego występuje się z wnioskiem do prezydenta.	
5.	Każdy obywatel Unii Europejskiej może zrzec się obywatelstwa unijnego.	

2. Wpisz znaki „X” w kratki obok warunków niezbędnych do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. (0–2 p.)

- ☐ poszanowanie praw człowieka i obywatela
- ☐ decentralizacja władzy państwowej
- ☐ brak równowagi między władzą ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą
- ☐ działanie w granicach prawa

3. Przeczytaj poniższy biogram, a następnie wykonaj polecenia. (0–3 p.)

Pastor wyznania baptystycznego, który działał w USA na rzecz równouprawnienia Afroamerykanów. Dążył do zniesienia dyskryminacji rasowej, prowadząc bojkotowi autobusów miejskich. W 1964 r. otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla.

- A. Podaj imię i nazwisko osoby, której dotyczy powyższy biogram.

.....

- B. Nazwij metodę wykorzystywaną przez tego człowieka w walce z niesprawiedliwym prawem.

.....

.....

- C. Podaj wydarzenie (lub osobę) ze współczesnej historii Polski kojarzące Ci się z postawą tego człowieka.

.....

.....

4. Wymień trzy zalety jednomandatowych okręgów wyborczych. (0–3 p.)

.....

.....

.....

5. Przyporządkuj do wymienionych rodzajów wyborów minimalny wiek kandydatów chcących skorzystać z biernego prawa wyborczego oraz właściwe przymiotniki wyborcze.

(0–2 p.)

A. wybory do senatu –

.....

B. wybory do rad gmin, powiatów i sejmików wojewódzkich –

.....

18 lat, 21 lat, 25 lat, 30 lat, 35 lat

*powszechne, równe, bezpośrednie,
tajne, proporcjonalne*

6. Zapisz właściwe zakończenia zdań. (0–3 p.)

A. Sprawowanie władzy przez przedstawicieli wybranych do parlamentu oraz samorządów jest formą demokracji

B. Wyrażanie przez społeczeństwo poparcia dla programów politycznych zgłaszanych przez partie polityczne jest realizowaniem
roli wyborów.

C. Jedną z okoliczności pozbawienia praw wyborczych jest

7. Przeczytaj fragment *Konstytucji RP*, a następnie wykonaj polecenia. (0–2 p.)

Art. 235

1. Projekt ustawy o zmianie Konstytucji może przedłożyć co najmniej 1/5 ustawowej liczby posłów, Senat lub Prezydent RP.

2. Zmiana Konstytucji następuje w drodze ustawy uchwalonej w jednakowym brzmieniu przez Sejm i następnie w terminie nie dłuższym niż 60 dni przez Senat. [...]

A. Nazwij referendum przeprowadzone w wymienionej wyżej sprawie.

.....

B. Wskaż datę tego referendum.

1992 r.

1997 r.

2003 r.

2005 r.

A – B – C –

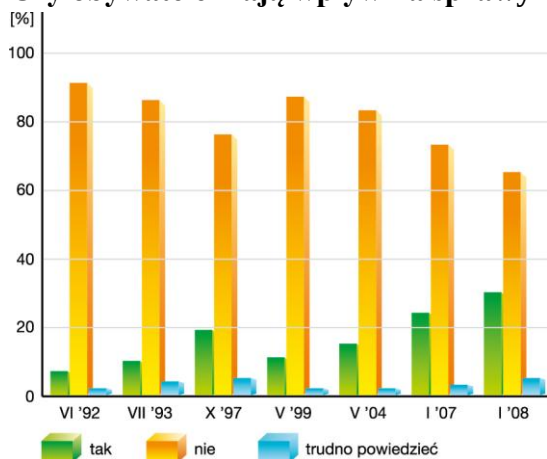
8. Przyporządkuj do podanych problemów najlepsze formy zwrócenia na nie uwagi publicznej. (0–3 p.)

A – trzymanie psów na krótkich łańcuchach w gospodarstwach rolnych, B – nieregularne wypłacanie pensji przez pracodawcę, C – przetrzymywanie w aresztach osób niesłusznie oskarżonych

1 – marsz protestacyjny, 2 – list otwarty, 3 – strajk

9. Przyjrzyj się poniższemu wykresowi, a następnie podkreśl właściwy wniosek. (0–1 p.)

Czy obywatele mają wpływ na sprawy kraju?

A. Ponad połowa ankietowanych na przestrzeni lat 1992–2008 nie ma zdania na temat tego, czy obywatele mają wpływ na sprawy kraju, czy nie.

B. Od 1992 do 1997 r. dwukrotnie (w przybliżeniu) wzrosła liczba osób uważających, że obywatele mają wpływ na sprawy kraju. Spadła za to liczba respondentów o przeciwnym zdaniu.

C. Na przestrzeni lat 1999–2008 liczba osób uważających, że mają wpływ na sprawy kraju spadła prawie o połowę. O tyle samo wzrosła liczba ludzi nieposiadających zdania na ten temat.

10. Wpisz znak „X” w kratkę obok urzędu lub osoby wydającej paszporty. (0–1 p.)

- ☐ urząd marszałkowski
- ☐ wojewoda
- ☐ starostwo powiatowe
- ☐ urząd miasta

11. Przyporządkuj wymienionych urzędników do właściwych rodzajów administracji rządowej, wpisując znaki „X” w odpowiednie miejsca tabeli. (0–2 p.)

Osoby	Naczelny organ administracji rządowej	Centralny organ administracji rządowej	Terenowy organ administracji rządowej
Minister sprawiedliwości			
Wojewoda			

12. Podaj dwa argumenty uzasadniające konieczność posiadania dowodu osobistego. (0–2 p.)

.....

.....

13. Zakreśl wiek, od którego można kierować samochodami ważącymi do 3,5 tony. (0–1 p.)

14 16 18 24

14. Uzupełnij tekst. (0–2 p.)

W razie wydania przez urząd decyzji, z którą się nie zgadzamy, mamy prawo złożyć Jeśli dotyczy ono decyzji jednostki samorządu terytorialnego, dokument należy skierować do